

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

AGORA № 4-355/1411

Ref. la nr. 03/7174
din 23.09.2021

Ministerul Justiției

Curtea de Apel Chișinău a examinat proiectul Legii "Cu privire modificarea unor acte normative (cooperarea dintre Republica Moldova și Curtea Penală Internațională)" și vă comunicăm că, susținem din punct de vedere redacțional și conceptual proiectul prezentat spre coordonare, însă avem câteva obiecții și propuneri pe care le vom expune mai detaliat.

Curtea de Apel Chișinău respinge integral proiectul Legii expus la art. 116⁸ și propunem excluderea inițiativei legislative privind executarea hotărârilor Curții fără a parcurge etapa recunoașterii hotărârilor penale prin intermediul instanțelor judecătorești naționale.

În opinia instanței noastre, această propunere legislativă vine în contradicție cu reglementările ce se conțin în Legea privind asistența juridică internațională în materie penală, precum și ale tratatelor internaționale în domeniu, la care Republica Moldova este parte.

Excluderea controlului judecătorec în domeniul recunoașterii executării hotărârii judecătorești străine, afectează în mod direct protecția drepturilor și libertăților omului. Or, recunoașterea și executarea hotărârilor reprezintă o formă de cooperare judiciară internațională în materie penală iar Legea nr. 371 din 01/12/2006 stabilește limitele cooperării judiciare, respectiv și faptul că aplicarea prezentei legi este subordonată protecției intereselor de suveranitate, securitate, ordine publică și a altor interese ale Republicii Moldova, definite prin Constituție.

De asemenea art. 5 din Lege consacră principiul Non bis in idem iar prevederile art. 4 al Legii conțin motivele care atrag refuzul asistenței juridice internaționale.

În acest context, în opinia instanței noastre, executarea unei hotărâri judecătorești, urmează fi dispusă în mod obligatoriu pentru recunoaștere prin intermediul instanțelor de judecată naționale. Or, eludarea contorului judiciar în vederea punerii în executarea a unei hotărâri judecătorești străine, nu oferă garanții suficiente în vederea verificării respectării drepturilor fundamentale ale cetățeanului consfințite prin Constituție.

În susținerea acestei poziții invocăm și necesitatea respectării garanțiilor procesuale oferite cetățeanului prin prisma prevederilor art. 6 din Convenție.

În rest, susținem proiectul prezentat spre avizare iar alte obiecții pe marginea proiectului examinat, nu sunt.

Cu stimă,

Președintele interimar al
Colegiului Penal al
Curții de Apel Chișinău

Ex. A. Roșca; tel. (022)635417

Iurie IORDAN

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2005, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73,
tel. (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375, e-mail: proc-gen@procuratura.md

29.09.2021 nr. 8/4-1d/21- 411
la nr. 03/7174 din 23.09.2021

Ministerul Justiției

Copie: Cancelaria de Stat

Procuratura Generală a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*asigurarea cooperării cu Curtea Penală Internațională*), **număr unic 396/MJ/2019**, remis repetat pentru avizare.

Apreciind importanța modificării cadrului normativ național în vederea instituirii unui mecanism eficient de cooperare cu Curtea Penală Internațională, intervenim cu următoarele propuneri care considerăm că ar contribui la îmbunătățirea proiectului, după cum urmează:

La **Articolul II. pct.4** din proiect: **Articolul 116³** propunem a-l reda cu următorul cuprins:

"Articolul 116³. Consultarea Curții Penale Internaționale

Autoritățile naționale competente consultă Curtea Penală Internațională în conformitate cu art.97 din Statutul Curții Penale Internaționale, în special, în următoarele cazuri:

- 1) *informațiile nu sunt suficiente pentru a da curs cererii;*
- 2) *în cazul unei cereri de predare, persoana, subiect al cererii Curții Penale Internaționale nu este găsită sau investigațiile au permis să se stabilească că persoana care se află în Republica Moldova nu este cea vizată în mandatul Curții Penale Internaționale;*
- 3) *pentru a da curs cererii în forma solicitată de Curtea Penală Internațională, statul este constrâns să încalce o obligație convențională pe care o are deja față de un alt stat;*
- 4) *executarea cererii în forma solicitată de Curtea Penală Internațională:*
 - a) *contravine unui principiu de drept fundamental de aplicare generală (art.93 alin. (3) din Statutul Curții Penale Internaționale);*
 - b) *aduce pericol securității naționale (art. 72 și 93 alin. (4) din Statutul Curții Penale Internaționale);*
 - c) *afectează desfășurarea unei proceduri de urmărire penală aflate în desfășurare într-un alt caz (art. 94 alin. (1) din Statutul Curții Penale Internaționale);*

d) *încalcă imunitatea statelor sau imunitatea diplomatică (art.27 și art.98 din Statutul Curții Penale Internaționale).*”.

Astfel, având în vedere că articolul 116³ din proiect reglementează cazurile în care autoritățile naționale competente consultă Curtea Penală Internațională, în temeiul art.97 din Statutul Curții Penale Internaționale, la care de altfel se face referire și în dispoziția articolului, considerăm oportun a include, în primul rând, cazurile reglementate de art.97 din Statutul Curții Penale Internaționale, care stabilește că: *„Când un stat este sesizat cu o cerere conform prezentului capitol și constată că acesta prezintă dificultăți care ar putea să altereze sau să împiedice executarea, consultă Curtea fără întârziere în vederea soluționării acestei probleme. Aceste dificultăți pot lua îndeosebi următoarele forme: a) informațiile nu sunt suficiente pentru a da curs cererii; b) în cazul unei cereri de predare persoana reclamată nu este găsită în ciuda tuturor eforturilor sau cercetările au permis să se stabilească că persoana care se afla în statul de detenție nu este evident cea vizată în mandat; sau c) statul solicitat ar fi constrâns, pentru a da curs cererii sub forma sa actuală, să încalce o obligație convențională pe care o are deja față de un alt stat.”*

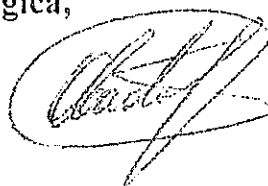
Ulterior, urmează a fi incluse cazurile în care autoritățile naționale pot consulta Curtea Penală Internațională, care pot fi deduse din alte prevederi ale Statutului Curții Penale Internaționale (spre exemplu: art.93 alin.(3); art. 72 și 93 alin. (4); art. 94 alin. (1); art.27 și art.98).

Mai mult, dispozițiile literelor e), f) și g) din art. 116³ (formulate în proiect) nu îndeplinesc cerințele de coerență logică cu teza introductivă folosită în dispoziția articolului (spre exemplu: *Autoritățile naționale competente consultă Curtea Penală Internațională în conformitate cu art.97 din Statutul Curții penale Internaționale, în special, în cazurile în care executarea cererii:e) informațiile nu sunt suficiente pentru a da curs cererii*).

Totodată, articolul 116³ conține un singur alineat, motiv pentru care nu se va numerota.

Cu respect,

Procuror, șef Secție analiză criminologică,
avizare și propuneri de legiferare
a Procuraturii Generale

Dumitru OBADĂ